

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szerkesztési részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Irtalam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Kik az államfelforgatók?

1867 óta napirenden van a kiegyezési mű, vagyis a 67-es alap támadóit olyan színben tüntetni fel, mintha azok a törvényes államrend felforgatására törekednének.

Az országos függetlenségi és 48-as párttól mindenki tudja, hogy az a kiegyezési műben meghatározott államjogi viszonyt nem tartja elfogadhatónak és főleg nem tekinti magát a kiegyezési művet olyan természetű állam szerződésnek, a mely Magyarország akármely politikai tekintélyét, akármely geográfiai épségét és úgy gazdasági megerősödését bármely tekintetben biztosítaná.

A függetlenségi és 48-as párt kezdettől óta arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Deák Ferencz kiegyezési műve csak Ausztriának hoz hasznót, annak tekintélyét emeli, annak a gazdasági fejlődésének kedvez, annak a biztonságát és épségét védi, míg ezzel szemben a mi országunk szemmel láthatólag fel van tartóztatva az egészséges kifejlődésben és magától érdekeinek saját belátása szerint és a maga erején való kifejlésztésében.

Pártunk midőn a kiegyezési művet támadja, akkor csak él azzal a szabadsággal, mely minden polgárt megillet, hogy bírálatot mondjon egyebek közt arról az államszerződéses viszonyról, a melyben a Deák Ferencz műve következtében Ausztriával élünk.

Pártunknak és mindazoknak, a kiknek a kiegyezési műről ugyanazok a nézetei, mint nekünk, nem az államfelforgatás a céljuk, ellenkezőleg a magyar állam rendjét védik akkor, mikor arra törekednek, hogy Magyarország, mint önálló és független állam szabadon és korlátlanul élhessen a saját sorsa felett való rendelkezés jogával, szabadon és függetlenül rendezhesse be a saját államháztartását, saját maga szabadon határozhassa meg mindama célokat és szükségleteket, a melyek állami fejlődésünkkel és közvagyonosodásunk természetes feltételeivel vannak kapcsolatban.

Pártunknak, s a vele egy nézetű lévőknek az a hitük, hogy a magyar állam a saját erején is és a sajátaka-

ratának korlátlan nyilvánítása mellett több eredménnyel építheti meg a boldognak, nagyinak és gazdagnak képzelt Magyarországot, mint a hogy ezt az Ausztriával fennálló államjogi viszony keretein belül és az által lenyűgözötten teheti.

Ez a hit pedig nagyon sok embernek a szívében meg van, csak egyik másnak hiányzik az arra való bátorsága, hogy ott a hol helye és szükség van, hogy ennek a hitének kifejezést is adjon és ezt a hitet igyekezzék általánosítani.

Az a politikai párt, a melyik politikai életének fő létfeltételét az tekintti, hogy vakon esküdjék meg a 67-es alap egyedül üdvözítő voltára és vakon hódoljon meg a kiegyezési államakta sérthetetlenségére és megváltozhatatlanságára előtt, az a párt igen természetesen minden olyan embert államfelforgató tendenciákkal vádol, a ki nem vele együtt tesz hűségesséket az alap megdönthetlenségére.

Hogy azonban a függetlenségi párt, mert ez alapot támadja és azt rossznak ítéli — nem vádolható államellenes törekvésekkel, azt Ugron Gábor, a képviselőház hétfői ülésén oly fényes argumentációval bizonyította be, amely azt hisszük, jó időre el fogja hallgatni a méltatlan vádaskodókat.

„Az az állam rendje, hogy a többség uralkodik; az az állam rendje, hogy a választások meg ne hamisíttassanak; az az állam rendje, hogy az állam vagyonát csak az állam érdekében használják fel; az az állam rendje, hogy az ország vagyonát idegen célokra ne lehessen felhasználni.”

„Az államrend megtámadásáról akkor lehet szó, a mikor gyöngye kezre bízzák azokat a nagy kincseket, s gyenge kezekbe fektetik az állam jövőjét.”

Soha igazabb meghatározását az államrendnek nem adták, mint a hogy Ugron Gábor e rövid szavakban kifejezte.

Azt hisszük, most már megérthetik a 67-es alap védői is, hogy tulajdonképpen kik forgatják fel inkább az

államrendet: a 67-es alap támadói-e, vagy pedig annak védelmezői?

A t. Ház.

Budapest, febr. 6.

A mai ülésen a honvédelmi költségvetés felett kifejlődött vita nevezetes előjelek kíséretében indult meg.

Mindenekelőtt arra Szilágyi Dezső elfoglalta helyét az elnöki pulpituson, egy alacsony, borotvált arcú, zömök, fiatal pap vonta magára a képviselők figyelmét. A körülállókna bemutatva magát:

— Zelenyák János.

Ő az első, az egyetlen — néppárti képviselő és reméljük, hogy az is marad, t. i. egyetlen.

A Ház némely jelentéktelen elnöki előterjesztés után áttér a napirendre.

A honvédelmi költségvetés általánosában való tárgyalása azonban nagyon rövid volt. A tétel elolvasása után mielőtt a képviselők felcsúdtak volna az egymás közt folytatott diskurzból, az elnök már konstaltta, hogy:

— Szólan senki sem kíván megszavaztatni!

— Dehogy nem! — zugott egyszerre a baloldal!

— Múltóztassék tehát mostan szólan, szól Szilágyi Dezső és az első részletéténél indult meg a tulajdonképeni általános vita.

Lakatos Miklós rövid, de igaz meggyőződéssel áthattott beszédében utasította vissza a függetlenségi és 48-as párt nevében a költségvetést, mire Tóth Ernő sürgette meg a honvédségnek tüzéséggel és műszaki csapatokkal való ellátását.

A következő szónok Madarász József volt, a ki személyesen kezdett Tóth Ernővel, miáltal kettőjük között valóságos vita fejlődött ki személyes kérdésekből és a szavak félre és visszamagyarázásából.

Mikor végül rendbe jöttek, Lits Gyula jutott szóhoz, a ki a meneszkari csapatok tarthatatlan helyzetére mutatott rá, mire Fejérváry Géza báró reflektált röviden az eddig felhozottakra. Válasza, szokás szerint ma sem volt kielégítő, s beszédének következő befejező passzusza megkacagattatta az egész baloldalt:

— Az ellenzéki tanácsokat köszönöm, és azokat, a melyek katonailag észélyesek és politikailag észszerűek, meg fogom szívelelni.

— Következik a szavazás! szólott az elnök.

— Még Nagy István akar beszélni, hangzott egyszerre tizfelől.

— A vita be van zárva! jelenti kategorikusan Szilágyi Dezső.

A baloldal egyszerre megmozdul, zaj és zűrzavar keletkezik: Nincs bezárva!

— A mit én kijelentek erről a helyről, az tény, ha 20—25 képviselő ur tiltakozik is ellene!

Ugron Gábor kért szót és azt bizonyította, hogy Szilágyi Dezső be akarta ugyan zárni a vitát, de mégsem zárta be, mert mondatát nem tudta befejezni.

— Ugy van! Ugy van! hangzott a baloldalon, Szilágyi Dezső azonban fenntartotta állítását.

Az ellenzéki haragos felkiáltások hangzottak, Nagy István ott állott helyén szóla készen, a kormánypárton idegesen mozogódtak, Szilágyi Dezső pedig marokra fogva az elnöki csengettyűt, dühbe borult arccal fenyegette meg a baloldalt.

— Ez még sem járja! kiáltja Andreánszky Gábor báró.

— Az elnöknek igaza van! argumentál Görgey Béla.

— Andreánszky képviselő urat, mert enunziációra megjegyzést tett, rendutasítom!

Andreánszky báró szóla jelentkezik.

— Mihez kíván a képviselő ur szólan?

— Kérdi ingerülten az elnök.

— Ehhez a kérdéshez, felel nem kevésbé ingerülten Andreánszky báró és kijelenti, hogy az igazságot nem lehet elnöki enunziációkkal agyoncsapni.

A jobboldal még egyszer felzúdult, Szilágyi Dezső percenkig csengetett, mint ha csak ki akarta volna harangozni a haragos szónokot a Házból; néhány pillanat múlva azonban Nagy István már teljes csendben mondhatta el beszédét a magyar tisztképző akadémiá szükségességéről.

Érdekesebb vita fejlődött ki ezután csakhamar a Thaly Kálmán felszólalása kapcsán, a ki, mint már a kultuszbudget tárgyalásánál is, ma is a katonák inához való letérdeléstében sérelmet látott a nem katolikus vallásuakra nézve.

Hock János vette először védelmébe ezt a katonai szokást, majd a honvédelmi miniszter tartott az ő sajtóságos modorában az egész Házat derűtségre fakasztva, egy magyarázó beszédet, azzal argumentálván, hogy

az a katona a kinek van kiért és miért küdeni, mint az, a kit nem vezet egyéb eszme, mint a becsület.

Mert a becsület, a dicsőség, egyrészt nagyon is elvont, másrészt igen is relativ és e mellett meglehetősen üres fogalom, a melyet szép színekkel rázol lelkünkbe a nevelés, a mely azonban ezer és ezer ember között csak egy kiváltságosnak éli túl a halálát, míg a családdal száz eset közül kilenczvenben halálán túlé az ember. Es nyilvánvaló e szerint, hogy ennek a kincsnek védelmezése, mi az állam védelmével összeesik, több buzgóságot önthet a katona szívébe, mint az a megfoghatatlan, elvont becsület. Ha tehát elméletileg vesszük a dolgot, akkor a katonai hivatás betöltése szempontjából a család és nőten között amannak előnyére olyan arány van, mint az egy és százezer között.

Hadnagy: Mivel már egész matematikailag érvelsz ellenem, hát én is számítani hozok fel álláspontom mellett.

Nevezetesen álláspontodnak pénzügyi következményeire figyelmeztetlek s azonnal be fogod látni, hogy az a katonai kauzió, mely a hadseregnek megnehezíti a házasságot, s ennek nagy számát megakasztja, helyes és szükséges. A katonaság fenntartása ugyanis óriási teherként nehezedik Európásterbe az állam-kincstárra, mit az egész kontingensen panaszolnak. A te álláspontod mellett — által számítva, hogy egy család embernek magán kívül legalább még két embert kell eltartania — a katonai tiszték fizetését meg kellene háromszorozni. Mert vedd tekintetbe, hogy manapság is pénzügyi zavarok miatt züllek el igen sok tiszt s ez hajt nagy szálalet az öngyilkosságra. S hova vinne ez, ha a pénzösszegeből családot kellene nekik fenntartani?

Hadnagy: Nos tehát egy másik, épen az állam, a társadalom létének érdekében felállított katonai hivatás az, a mi ezt a társadalmi szabályt, a házasságot pótolja illetőleg ezt kizárja, vagy legalább is a házasság lehetőségének nehezítését kívánatosá teszi a hadseregben.

Hadnagy: Szeretném ismerni a katonai hivatásról való felfogásodat s az ebből vont következtetéseidet.

Hadnagy: A katonai hivatás, bár ez mai napság ritkábban fordul elő mint, régebben, de azért ma sem lehet semmi egyéb a katona élet, mint az országnak saját vérével, életének haborás nélküli feláldozásával való védelme.

A készség és elszántság pedig életünk bármely pillanatban, minden haborás nélkül feláldozni, ez — mondom — sokkal nagyobb függetlenséget kíván, mint a minő az embernek a házasság kötelékéi között osztályrészt juthat. Mert — be fogod ismerni — csak több bátorsággal és elszántsággal teheti ki a kockára életét az a nőten katona, kit semmiféle más érdek nem vezérel, csupán a katonai becsület; mint az, a kit a családjához, hitveséhez és gyermekeihez való erős kapcsolatok kötnék az élethez.

Hadnagy: A katonai hivatásról való felfogásoddal teljesen egyetértek, de az ebből vont következtetésed egészen hibás, mert ez a conclusio kellő premissák nélkül sztkölködik.

Mindenekelőtt arra figyelmeztetlek, hogy Kemény Simon, Leonidasz, Zrínyi Miklós nősök valának, s a világ legderekabb katonái, a rómaiak is rendszerint megházasodtak.

A mi pedig elméletileg illeti a katonai bátorságot, buzgóságot és elgántságot, hát régi igazság, hogy több így lakozott harcol

a hadseregben a katolikusok vannak többségben s így ezeknek a szokásait kell respektálni, mert mindenütt a többség dönt, sőt még Bethlen Gábor katonái is letérdeltek, vágta oda a honvédelminiszter Thaly Kálmánnak.

Minden felszólalás nélkül érték el az átmeneti kiadások első címéig.

Illyés Bólint jelentkezett itt szóla, a ki szép beszédben mutatott rá az 1848-iki dicső szabadsághősök sanyaru helyzetére és az iránt nyújtott be határozati javaslatot, hogy a kormány a jövő évi költségvetésbe már ne 300,000, hanem 400,000 forintot vegyen fel a honvéd-segélyezésre.

Péchy Tamás, az országos honvédség-elyező-bizottság elnöke, elfogadta ezt az indítványt és kibővítve, a magáévá tette.

A szavazás előtt felállott Bánffy Dezső báró miniszterelnök és kijelentette, hogy méltányolja a hangoztatott követelményeket, s nemcsak jövőre, hanem már az idén hajlandó megadni a 400 ezer frtot.

Az egész Ház örömmel és egyhangulag szavazta meg a 400 ezer frtot, melyhez még Pap Géza is hozzájárult, ki ezen szándékát közderűtséget kelte külön felszólalásban adta tudtúl a képviselőháznak.

A szavazás azonban nem ment valami simán, mert a sok beadott, visszavont és fenntartott határozati javaslat még Szilágyi Dezsőt is zavarba hozta, úgy, hogy az összes volt és leendő képviselőházi elnökök felszóltak, mire a kérdés feltevését helyesen tudták koncezipálni.

A vitát ezzel megszakították és az ülés d. u. 2 óra tiz percczel véget ért.

Elitelt képviselő.

Budapest, február, 6.

Tegnap folytatta és fejezte be a törvényszék a „Pesti Napló” perének tárgyalását.

A tárgyalás folyamán az elnök felszólította Krisztinkovich miniszteri titkár, a földmívelési miniszterium képviselőjét: nyilatkozzék, vajon fenntartja-e vádját és kívánja-e a vádlottak megbüntetését, vagy sem? Krisztinkovich erre kijelentette, hogy ha a vádlottak kijelentik, hogy a távirati titok megsértését elkövetették s ennek helytelenségét beismerik, akkor visszavonja a vádat.

Zsitvay elnök azonban figyelemztette a vádlót, hogy „itt feltételeesen beszélni nem lehet”, amiből ingerült szóváltás támadt a vádló és az elnök között, ami azonban pozitív eredményre nem vezetett, minthogy az

Jogász: Először is elismerem, hogy az én álláspontom keresztülvitele mellett a tisztukar fizetését föl kellene emelni; de hogy meg kellene kétszerezni, avagy épen háromszorozni, ez mesebeszéd. Ismertem én barátom katonatisztéket, a kik még őrmester korukban s így kauzió nélkül házassodván meg, pusztán tisztú dotációjukból port d'épée-jükhez méltóan fenn bírták tartani családjukat. Node arra nem lehetne számítani, hogy minden katonatisztnek felesége valóságos mintagazdász leend. Azért a tisztú javadalmazást valamivel okvetlenül emelni kellene a kauzió eltörlése esetében.

Hadnagy: Csakhogy ott a dolog hibije, hogy a mai társadalom hangulata a hadsereggel szemben nem olyan, hogy erre hajlandó volna, hogy aztán kincstára sem bírná ki.

Jogász: A mi ezt illeti, hát az általános nemzetgazdaságról erre azt feleli, hogy addig az életfenntartást mindig egyképen elbíra viselni a társadalom — mivel az emberek életfenntartása csak a helyes nemzetgazdaságtól függ, ezt pedig a legsikeresebben a szükség teremti meg — míg az emberiség létszáma meg nem haladja azt a mennyiséget, melynek fenntartásához a föld termőképessége elegendő. Ez az idő pedig még beláthatatlan messzeségben van s talán soha sem fog bekövetkezni. Pl. Magyarországon ép olyan könnyen (illetőleg fáradságilag) meg lehetne 34 millió ember, mint a minő nehezen boldogul most 17 millió. A mi pedig a társadalom hangulatát illeti, semmi oka sem volna ennek ezen felemelés ellen, mivel az anyagi áldozatért busásan kárpótolva lenne az erkölcsi nyereséggel, mely abból háramolnék reá.

De különben is eltekintve minden leg-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Február 7.

Házasság a hadseregben.

(Párbeszéd.)

Hadnagy: Egyáltalán nem akarom kicsinyleni a ti etikátokat, mely a házasságot az emberi természet előírta rendeltetésnek tartja, azonban azt csak meg fogod nekem engedni, hogy a való életben ez az elv a haesereget illetőleg csak kis mértékben érvényesülhet és nem is kívánatos, hogy valami nagy mértékben érvényesüljön.

Jogász: Kíváncsi vagyok reá, miféle okokat tudsz felhozni ezen vélemény mellett, s mivel tudod a mai rendszert, mely a házasságot a hadseregben megnehezíti, támogatni.

Hadnagy: Legelsőben is azzal, hogy a házasságot gondja sok időt elvon az embertől, melyet a hadsereg nőtlen tagjai katonai hivatásuknak tökéletesebb betöltésére s szak-képzetségüknek fejlesztésére fordíthatnak. A minthogy a polgári életben is többen hangoztatják, hogy a házasságot korlátozza a férfit függetlenségében s kíváncsónak mondják, hogy pl. az államférfiak nőtlenül maradjanak. S ezen elvnel fogva, beláthatod, a hadseregben nagyon is helyes a házasság nagy számának megakadályozása.

Jogász: Csakhogy az imént mondtad, — elv nem egyebb, — mint, hangoztatott frázis, melynek üres volta — épen a hadseregbe vonatkozólag, — a való szemüvegén keresztül, a mivel az imént előhuzakodtál, könnyen ki fog tűnni. Mert nem tudom, melyik katonatiszt töltheti be inkább hivatását, az a nőtlen-e, a ki magános életének

unalmaát a hávéházakban töltött éjjelezéssel tölzi el, avagy az a nő katona, a ki rendes életet folytathat, rendes időben fekszik, étkezik és kel, s a családjával töltött szórakozás s a családi gondok mellett egyet-mást tanulmányozni is ráér. Mert valljuk be őszintén, a való életben, kevés kivétellel, ezt a jelséget találjuk ugy a hadsereg, mint a civil életet illetőleg.

Hadnagy: Valóban ugy beszélsz, mintha csak törvénybe óhajtanád ígteni, hogy a házasság ebben és ebben a korban, kivétel nélkül, mindenkire kötelező.

Jogász: Igen, a házasságot mindenkire kötelezőnek tartom, csak hogy nem kivétel nélkül. Azonban ez a kivétel, illetőleg ok a házasság ellenében mindig csak személyi lehet és nem testületi. Ennek és ennek az embernek lehetnek okai, hogy ne házassodjék meg. Silyen ok ezer meg ezer előfordul az életben s ezen okoknak való-ságát egyedül az illető egyén ítélheti meg. De már egy testület, egy társadalmi osztály — jog szerint — soha sem alakulhat ki oly alapon, mely oly természeti, illetőleg erkölcsi és társadalmi törvényt csak némi részben is kirekeszt, minő három ezer esztendő óta még a mai társadalomban is a házasság. Egy társadalmi osztály, ha ilyen fontos társadalmi törvénynek csak némi részben való kirekesztésével alakul ki, az mindig az illető társadalomnak kiszámíthatatlan kárára történik. Mert valamely társadalmi törvény s így a házasság előírta hivatást egy emez teljesen fedező más hivatással kellene betölteni, hogy a társadalom az ő egyik fontos alapszabályát be nem töltők részéről kárpótolva legyen. Nyilvánvaló u. i. hogy a ki a közönséges társadalmi törvényekben előírt hivatásoknak meg nem felel, az a társadalmunk terhére avagy kárára van.

értelmű nyilatkozat-
bele.

való visszavonulás
att azonban a vádló
nek, hogy miután a vád-
a kiszabott feltételeknek meg-
vadt visszavonja.

Mint hogy azonban az elnök ragaszkot-
ott ahhoz, hogy a vádló ezt nyilvánosan is
ismételte, hogy miután a vádlottak tették
helytelenségét beismerik, a földmívelésügyi
minisztérium nevében a vádat vissza-
vonja.

Ezután a törvényszék az ítélet megál-
lapítása végett visszavonul. Ötven óra
mulva, nyolczadfél órakor a tárgyalás ismét
megkezdődött.

Az elnök mindenekelőtt konstata, hogy
időközben a minisztérium képviselője nyilat-
kozott a bíróság előtt, hogy a földmí-
velési minisztérium a vádat visszavonja. Mi-
után Krisztovics Ede ezt nyilvánosan is-
mételte, az elnök kihirdette a következő íté-
letet:

O s z o l y G é z a a megvesztegetés büntet-
tette miatt hat havi börtönrre és politikai
jogainak három éven át való felfüggeszté-
sére és ifjabb Ábrányi Kornél országgyű-
lési képviselő nyolcz havi börtönrre és három
éven át való hivatalvesztésre ítéltetik.
Barna Izidor és Braun Sándor ellen az el-
járást beszüntették.

Issekut védő Ábrányi nevében feleb-
bezést jelentett be. Az ügyész az összes vád-
lottak ítélete ellen fellebbezett.

Issekut védő ezután kérte, hogy a tör-
vényszék az ítéletét az Erzsébetvárosban
levő ügyvédi irodájába kézbesítse. Az el-
nök ezt megtagadta. Issekut rögtön a tör-
vényszék határozatát provokálta és az elnök
csakhamar kijelentette, hogy a bíróság a
védő kívánságának helyet ad.

A hadsereg — számokban.

Redkívül érdekesek azok az adatok, me-
lyek a hadseregről kiadott statisztikai mű-
ben foglaltaknak.

A nagyérdemű alathalmazból kivesszük
a megbetegedéseket, halálozásokat, baleseteket és
öngyilkosságokra vonatkozó adatokat:

Ezek szerint az 1893 év folyamán meg-
betegedett 298.035 ember közül, 262.000 va-
gyis 879 száz. és itt roppant érdekes az öss-
zeállítás a mint következők: Megbetegedés
előfordult: 1. oly ezredeknél, melyek a saját
hadkiegészítő területén voltak: 917 esetben
minden ezredből; 2. oly ezredeknél, a melyek
ugyan nem éppen otthonukban, t. i. saját had-
kiegészítő területükön, hanem saját hadtes-
tük területén voltak elhelyezve 964 esetben
minden ezer emberre számítva; 3. oly ezre-
deknél, a kik részben a saját otthonukban,
részint idegenben voltak, 892 esetben és vé-
gül oly ezredeknél, melyeknek egy része Bosz-
niában vagy Dalmáciában volt, 939 esetben
minden ezer embert számítva.

Hogy mennyire uralkodik különben a katonai
brutális, az embertelen bánásmód
ebben a mi cs. és kir. hadseregünkben, arra
nézve a következő adatokkal szolgálhatunk:

Az öngyilkosságok és öncsonkítások
kivül ugynevezett véletlen „baleset, halál”
kimenetellel előfordult 1061! és pedig volt
ily eset a pioniroknál 7, a lovasságnál 29,
addig a magyarok közül a legkisebb szá-
muk kerültek ki a betegek.

Látni tehát, hogy oly ezredeknél, a me-

lyek, ha csak részben is, otthon voltak, a leg-
kevesebb megbetegedés fordult elő.

Megbetegedett pedig: német 959, ma-
gyar 772, cseh 1025, lengyel 995, ruthen
919, horvát 967, oláh 1053, minden 1000-ból.
A míg az oláhoknál több megbetegedés esik,
mint a hány ember lesz alapul véve, t. i.
egy-egy ember többször is megbetegedett, ad-
dis fűrés közben vagy más vízi gyakorlat al-
kalmával a vízbefut 94, a 16 általi sérülés
következtében meghalt 11 ember, gyakorlat-
nál agyonlötvetett 10 ember, a magasból le-
bukott 8 ember.

Az egész évben csak 18 napon nem for-
dult elő egy haláleset sem.

A legtöbb haláleset volt áprilisban —
130, a legkevesebb — 66 pedig augusztusban.
A míg a kórházba felvett beteg a leg-
több 127, 96 október és november hónapok-
ban minden ezredből akkor, midőn az újon-
czok bevonulnak.

A mi az öngyilkosságokat, öngyilkos-
sági kísérleteket és öncsonkításokat illeti, azt
látjuk, hogy az egész hadseregben mindössze
31 oly ezred volt, a melynél ily eset egyál-
talában nem fordult elő; a míg feltűnő na-
gyobb számmal a következő ezredeknél volt
ily eset és pedig a 2-ik ezrednél 6; a 27-
nél 8; a 38-nál 7; a 30-nél 7; a 57-nél 8;
a 69-nél 7; a 77-nél 7; a 90-nél 6; a 9-ik
huszárezrednél 5; a 13-dik huszárezrednél 6.
Itt is, sajnos, a magyar ezredek dominálnak
a legnagyobb számokkal.

Levél Tekéből.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Onnan írom e levelet, hol a hosszúra
kiterjedt Kolozs megye egybeforr a miniszter-
elnök egykori medvére Beszterce-Naszód-
megyéjével. Van itt nálunk szász és oláh bõ-
viben. A szászok is, az oláhok is, azt tart-
ják, hogy nekik van iskolájuk elég.

Iskoláról akarok ugyan írni, de nem
erről. Olyan iskoláról, hol azt tanítják, hogy
„nyelvben él a nemzet”. Megyénk legvégén,
a szegletben húzódott meg, Nagy-Ida község-
ben, szapora oláhok, méla szászok és számos
cigányok közepette lakó, csipetnyi magyar-
ság — egymás között békében megférő nép-
ségek — vidékén, egyelőre, szerény egyse-
rűségben, két közg. járás első állami-iskolája.
Itt a magyar szót nem oly általános,
hogy ne éreznék örömet, valahányszor hall-
juk azt. Itt esemény és jelentőséges dolog a
magyar nemzeti eszme, kultúra és érzület
megteremtésére hivatott, eme organum meg-
teremtése.

Makfalvi Dózsa Endre, ki mint a tekei
járás főszolgabírája csak kevés év óta lakik
N-Idán s már is kisdödvőt, női-ipariskolát,
állami-iskolát, kaszinót létesített.

Már a déli órákban megindultak a ko-
csik Nagy-Ida felé, szállítván szászt és ma-
gyart bőven. Megmozdult az egész környék.
Még pedig, a szászok és magyarok N-Idába,
az oláhok pedig „kárein ketro”, mindentvé,
csak Ida felé nem. Megfoghatatlan különös
véletlen folytán, midégyiknek dolga akadát
Beszterczereznén, Régenben, meg a mezőségen;
el is utaztak nagy hirtelen. Jól tették, nem
hiányoztak.

A magnytó-ünnepély szép volt; a me-
nyitó beszédet Dózsa Bandi iskola-látogatói
miniszteri biztos mondotta, előkelő modor-
ban, ki az iskolának gondnoka is. Azután
Bodor közjegyző vette át a közegyi előjáró-
ság nevében az iskolát, majd az új tanító,
Dézsi... mutatta be magát és pedig elő-
nyösen.

Végül Szánthó István r. kath. lelkész

Klára.

— Angol regény. —

A DÓRA szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

VII.

(Folytatás.)

(16)

Ugy tett, mint ha az Alan szavait nem
hallotta volna, vidáman s reménykedve be-
szélt vele. Küldönczöket menesztett minden
olyan ismerősöknek a házához, a hol Klára
menhelyet kereshetett volna, de midőn a kül-
dönczök egymásután ugyanazzal a válasszal
tértek vissza, akkor ő is aggodni kezdett, de
nem mutatta azt ki, s mindig azt állította,
hogy ő nem vesztette el a reményességét.

A stellingi állomás portása világó-
san emlékezik, hogy egy fekete ruhás asszony
és ő azt gondolja, hogy fiatal asszony. ment
innét csütörtökön az első reggeli vonattal
Londonba. Nagyon valószínű, hogy ez a fe-
kete ruhás nő Klára volt — mondá Went-
worthné.

De ez a feltevés a helyett, hogy csilla-
pította volna, csak növelte az Alan aggo-
dalmát.

Klárának nincsenek Londonban ba-
rátai és ő semmit sem vitt magával. Szegény
kis Klárám, mit csinálna ő egyedül London-
ban? — kérde Alan indulatosan.

Még Purdynét sem lehetett megta-
lálni, a ki, gondolá Alan, talán tudna népi
felvilágosítást adni e tárgyról. A sir Johnnal
való beszélgetés után ő rögtön távozott a Ma-
nor-házból, s mielőtt a sir John halálának a
híre Lacékhoz jutott, kik meglehetősen távol
laktak Stellingtől, ő már utban volt Párisba,
hol a férje érkezését várta.

Valóban, én nagyon keveset tudok
róla — mondá Lacyné egész őszinteséggel.
Alanok? O amerikai, vagy minden bizony-
nyal egy amerikai férfinak a felesége, én egy
scarboroughi bérházban találkoztam vele, ő
nagyon szép és kedves és megnyerő modoru-
asszony, s férjemmel együtt mind a ketten

kérte a közönséget, hogy a mily nagy ér-
deklődést mutat az új intézmény iránt,
azt továbbra is tartsa meg. A gyermekek
éneke zárta be az ünnepélyt. A kicsikék bá-
ran és szabatosan énekeltek, épúgy szavalt a
kis Barta, rengeteg szép dolgot ígérve.

Ott volt Tekének (a vidék metropolisa)
színe-java: r. kath. és ev. ref. papok, szolga-
bírósg teljes számban, járásbírósg, erdőgond-
nokság, adóhivatal, ügyvédi kar, polgármes-
ter, kisdödvő-intézet, állatorvos, kereskedők
a legnagyobb birtokos szászok, csendőrség;
mondom Tekéből, a doktorokat, patikust le-
számítva, kik nem mozdulhattak, (míg a sür-
gös dolgát végző oláhok egyenmelyikét) min-
den társadalmilag számottevő ember kün volt.
N-Ida község szász képviselőtestületi tagjai,
a szomszéd vármegye Dipse községéből, ev.
luth. iskolai igazgató, előjáró stb.

Eljöttek az örmenyesi járásbeliek is
tanulni tőlünk. Ott volt főszolgabírájuk, ősz-
bírájuk, Velits Zoltán nagybirtokos, még
csendőrtiszt helyettesüket is körülbírták éppen
itt találta, hogy társaságuk teljes legyen. A
hölgyek: Dózsa Bandiné, Bónis Irén és Gizella,
a legjobb időben érkeztek. Körülöttük
verődött össze a „rég arany-gárda”, Kolozs-
vár elszakadt fia. Elénk társalgás indult.
Mig jelentették a nagyará.

A 70 főre menő társaság teljesen fesztelenül
vidám hangulatban, mind az falun szokott,
neki eredt a három nyelvű beszélgetésnek.
Akár Konstantinápolyban, olyan hangzavar
keletkezett. melyet olykor szellemesen, olykor
az igazi hazafiasságnak a lelkek közepes-kö-
zepéből előtörő hangjai dörögve, zengve, sza-
kitottak meg a pohárköszöntőkben.

Dózsa Bandinak öfelségére emelt po-
hara alig pihenhetett. Höl így, hól amugy,
minden pohárköszöntőnek baja volt vele.

Pedig volt egy néhány. — A papok
Szánthó és Debrecezi classicusan vágták a
luth. rektor németül, szép magyar beszédet
tartott. Vacsora után, táncz volt lent az is-
kolában, fent a kastélyban pedig, Dózsa Ban-
dinál hasznos mulattató; az örmenyesiek ta-
nulni jöttek, még is mások fizették a tandíjt.
Reggel az iskola megnyitott. A mulat-
ság után jött a munka.

Paul d'Ycheaux.

Orgyilkosság Sárkányban.

Sárkány, febr. 5.

(Az „Ellenzék” tudósítójának sürgöny-levele.)

Hajmeresztő orgyilkosság történt Sár-
kány község közelében hétfőn délután. Az or-
gyilkosságnak két székely lett az áldozata. A
tettet egy szász legény követte el, és pedig
mint a tudósításból kivehető, egy bunda miatt.
Az arról szóló tudósítást febr. 5-én adta tu-
dósítónk a postára, vonatkésés miatt azonban
csak lapunk zárta után d. u. 5 órakor érke-
zett meg.

A tudósítás így szól:

Orgyilkosság.

Hétfőn d. u. 4 órakor a Homorod—fo-
garasi vonalba eső uton egy szekérvágatott
be Sárkány községbe.

A szekeren két vértől borított székely
atyafi vonaglott. Egyik már csak hõrgött, a
másiknak egyik szemgolyója kidölvé, véres
arccal és ruhával nyújtott borzasztó lát-
ványt.

A gyógyosztár előtt, hol megállottak,
csakhamar nagy embertömeg, csendőrkör, dr.
Germán jó hírnevű kórovrós és Belle főszol-

gabíró megjelentek. Az orvos első segélynyu-
tása alatt Belle főszolgabíró hamarosan kiker-
dezte az egyiket, ki töredeve elmondta, hogy
Háromszékről Erdővidék Bodos falujából Fo-
garasba szándékoztak menni gabonáért.

Hévíz községben egy kék posztó ruhás,
sapka és csizmába öltözött fiatal legény, ki
szászos kiejtéssel magyarul beszélt, kérte,
hogy vegyék fel a szekérre. A góké felvették.
Jó ideig haladtak barátságos beszélge-
tés között s Alsó-Venice községben betér-
tek az ut mellett Apfelbaum korcsmájába
s egy kis pálinkázás után folytatták útjukat.

Paro községnél a legény elkérte az egyik
székely bundáját s barátságos beszélgetés köz-
ben elhagyták ezt a falut is.

Sárkány község előtt a legény felállott
üléséről s revolverrel hátulról fejbe lőtte
mind a kettőt.

Erre az egyik hátrafordult s arcába
is egy golyót kapott.

A legény leugrott, a bundát magával
vitte, s bambucznád botját a szekeren hagyva,
visszaforodt gyalog az uton.

A két székelyt, kik közül az egyik lovai
közé csapott, félhalva hozta be a szekér Sár-
kányba. Az első segélynyújtás után kintű fő-
szolgabírónk azonnal intézkedett, hogy a sze-
remsételeknek a fogarasi kórházba szállíttassa-
nak s két csendőrt pár perezt elteltevel a gyil-
kos nyomozására egy requirált szekeren el-
vágatott.

E sorok írásakor még a gyilkos nem
került kézre. Paro községbe visszatérve a
korcsmába tért, ott kenyeret vett magához
s eltűnt.

Ma reggel egy a gyilkos személy leír-
sához hasonló egyén érkezett gyalog
Sárkányba s szászos öltözet és gyanus visel-
kedése miatt két paraszt által útjába vététt,
azonban a folyton tartó erős havazás és óriási
hó miatt elfogni nem sikerült.

A csendőrség erről értesülve azonnal
újabb őrzőjáratot indított s remélhetőleg rövid
idő alatt kézre kerül. Állítólag egy Holdvilág
községbeli szász ifjú a tettes.

A két áldozatról eddig nem sikerült tu-
dósítást nyerni. Csodálatos, hogy egy járás-
bírósg, főszolgabírósg, erdő-gondnokság,
csendőrkör, pengőörvi szakasz székhelyet nem
látnak el távirú állomással, dacára, hogy a
Homorod—Fogarás, Fogarás—Homorod, Bras-
só—Fogarás, Fogarás—Brassó kocsi postajá-
ratok keresztelő pontja s a Homorod—foga-
rasi távirú huzal ép a posta épület előtt ha-
lad el. Innen indul ki a törvényszék szorosoz-
vezető hadászati út, itt tér el az országot
Brassó felé s veszi kezdetét a Brassó felé
vivő másik országúthoz Hévíz községnél csat-
lakozó kintű megyei út.

Mennyivel megkönnyitné a hasonló ese-
tekben a nyomozást, mily gyorsan lehetett
volna a kórház gondnokságot előre értesíteni
a két szerencsétlen érkezéséről, hogy az or-
vos előre elkészülhessen az esetleg pillanat-
nyi késedelemről függő élet megmentéséhez.

Mily későre vehet tudomást a saját ha-
sonló esetekről s mennyire előmozdítaná a
gyors értesülés a gyilkos kézre kerítését.

kijelentette, hogy gyűlöli azt a helyet és
hogy ha valaha az övé lesz, eladja, vagy
bérbe adja. De az bizonyos, hogy ő maga
soha sem fog ott lakni. Még kedvezet test-
vérenek, Cecilnek a kérése sem volt képes
határozatát megváltoztatni.

Cecil, ne erőltess; te tudod, hogy
mennyire gyűlölöm ezt a helyet; úgy érzem,
mintha átok volna felette — mondá türel-
metlenül, a mint Cecil ismételve kérte, hogy
csak most az egyszer menjen be. Az ő szül-
eténapja volt s ezért és eljegyzése megün-
neplésére nagy ebédet adott az anyja.

Te tudod — folytató Alan — hogy a
sir John temetése óta nem léptem a házba.
— Alan, csak most az egyszer tedd
meg! Az emberek oly különösnek fogják tá-
vollétet találni — mondá Cecil; és anyám
mennyire fog örülni, ha először! Ő nem sokat
beszél a köztetek levő elidegenülésről, ha én
értem nem teszed meg, anyánk iránti tekin-
tetből jójj be.

Az Alan arca elsötétült; haragos te-
kintettel nézett a testvére.

Miért lennék tekintettel ő iránta?
— mondá türelmetlen hangon. Ugyan sok
tekintettel volt ő az én szegény kis Klárám
iránt midőn kegyetlen és gonosz szavaival
otthonából elűzte s talán ő korgatta a ha-
lálba! s ez utolsó szót mondva megrázkódott.

Cecil gyöngéden tette kezét a bátyja
karjára s bátorlaltan hangon azt mondá:

— Alan, ne feledd, hogy azért ő még
mindig a te anyád.

Alan keserűen nevetett.

— Igen, ő az anyám — mondá — de
Klára a feleségem lett volna.

Nem, Cecil, nem mehetek; ez a hely
gyűlöltem előttem. Azon gondolkozom, hogy
egy időre itt hagyjam Stellinget és Londonba
menjek. Emlékezel Hepburnra, a ki a múlt
nyáron egy hónapot töltött nálam? Ő Lon-
donban gyakorló orvos, az utóbbi időben na-
gyon keményen dolgozott és nyugalmra va-
szüksége; tehát miután épen most nincs sok
betegség nálunk, felajánlottam, hogy néhány
hónapig cserélek vele. A falusi levegő és nyu-
galm jó fog neki tenpi, nekem pedig

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 7.

— Brassai bácsi az „Itthon”-ban. A

kolozsvári újságírók, írók és az irodalom ba-
rátai tudvalevőleg minden szerdán ideiglenes
„Itthon”-t rögtönöznek, mely alkalommal meg-
beszélnek a teendőket egy állandó „Itthon”
alakítására vonatkozólag. Ezen az összejöve-
telen tegnap Magyarország, vagy tán Európa
legidősebb és legtiszteltebb írója, tudósa és
újságírója Brassai bácsi is megjelent. A fia-
talabb nemzedék Brassai bácsit lelkes éljen-
zessel fogadta, s valamennyien siettek örömi-
ket fejezni ki az ősz tudós megjelenése al-
kalmából. Brassai bácsi leült, fiatalos jó kedv-
vel és sok humorral kezdett beszélni az
irodalmi és művészi dolgokról. — Éppen
a filharmonikusok estjéről jöven, beszélt Ko-
lozsvár zenei életéről és úgy nyilatkozott,
hogy a 40-es években dilettans zenészekből
két orchesterum is kelt. Akkor még jobban
kultiválták a zenét, mint most. Majd a mű-
vészi életből beszélt el néhány érdekes rész-
letet, különösen Sodelné életéből. Mikor va-
laki bejött és a hidegről panaszkodott, Bras-
sai bácsi azt jegyezte meg, hogy fiatal korá-
ban szerette a csikorgó hideget és a har-
madik faluig is elgyalogolt, hogy igazában él-
vezhesse. Persze — tette utána, — az régen
volt. Ma már inkább szereti a meleget. Mi-
kor az ősz tudós eltávozott a körből, a je-
len lévők ismét zajosan megéljenézték.

— Philharmoniai hangverseny. A phil-
harmoniai társaság tegnap este igen érdekes
hangversenyt rendezett a Központi szálloda
disztermében. A hangverseny Szöllősy Attila
„Mátyás király” nyitányával vette kezdetét.
Műértők és dilettansok egyaránt nagy elis-
meréssel nyilatkoztak Szöllősy művéről, mely-
ben a legszebb és valóban megragadó magyar
motívumok váltakoznak. A precíz eljátszott
művészi zenedarabot a hallgatóság zajosan
megtapsoalta. — Ezután Bethoven VI. Sim-
phonijának ismertetését olvasta fel dr. Szé-
p-laki János, mely után a philharmonia társa-
ság játszta el a szép, classicus zenét, Müller
Otto karnagy szakértő vezetése alatt. A phil-
harmoniai társaság művészi magaslaton álló
hangversenyeit annál is inkább ajánljuk a
zenekedvelő közönség figyelmébe, mert a társ-
aság tagjai között sok művészi erő van s
így egyiket nyújtja a magasabb zenei élve-
zetnek. Az estélyen az ősz Brassai is je-
len volt.

— Színház. Magyarországnak élő két
legnagyobb színművésze: Jászay Mari és
E. Kovács Gyula remek alakításait volt
szerencsénk tegnap látni Sudermannnak híres
szízfőldő drámájában az „Otthon”-ban. Já-
szoay Mari asszony (Magda) kifejező erejé-
nek egész hangskáláján játszott az este. Magda
alakját (mint drámájának többi jellemeit is)
Sudermann biztos, bár nagyon is általános
körvonalaknak rajzolta meg, de az erősebb
színezést a színészre bízta. Jászay Mari asz-
szoay művésze azután annyi egyénit, oly
életerő vonásokkal rajzolta elénk ezen nő
alakját, hogy nézőinek lelkébe kitörölhetetle-
nül vésődött be, mint egy Michelangelónak

mondá, örömtelen nevetéssel, épen a kemény
munkára van szükségem. Ott nem lesz annyi
időm a gondolkodásra mint itten, és inkább
megyek oda mint bárhova.

— Miért?

— Miért? Elfelejtetted, hogy a Stel-
lingi állomás postása azt állította, hogy azon
az éjszakán, midőn Klára elhagyta a házat,
az első vonattal, mely reggeli egy órakor in-
dult Londonba, egy fiatal nő szállott fel itt
a kocsiába? — válaszolá Alan szomorúan.

Ha nem fekszik halva valamelyik mély
gödörben azon víz alatt — a folyó felé mu-
tatva, mely a fák között épen látható volt —
ugy Londonban van valahol, és én meg
fogom találni. Talán, dacára, hogy a detek-
tívek nem tudtak nyomára akadni, én fogok
valami hírt hallani róla. Minden éjlel róla
álmodok, és kedves arca valahányszor ál-
maimban látom mindig halványabbnak tű-
nik fel előttem, Mennem kell! Valami, ami
sokkal erősebb ennagammál, késztet, hogy
menjek, és azt mondja nekem, hogyha vala-
hol, úgy ott — hallani fogok róla.

— Alan, melyik részébe megy London-
donnak? — kérde Cecil.

Alan keserűen mosolygott.

— Nem az arisztokratikus részébe éde-
sem — mondá.

— Hepburn ott lakik valahol a City
ut közelében; az a nagy átjáró London ésa-
ki részéből a Citybe, ott nagy a forgalom és
a népesedés, ámbár nem arisztokratikus szom-
szédság.

— Mily borzasztó! — mondá Cecil a
vállait felvonva. Alan, ne menj el! Ez az
utolsó tavasz melyen itthon leszek; édesem,
használd fel ezt az időt és töltsük együtt
a mennyire lehet!

De Alan nem lehetett tervéről lebe-
szélni, ő már elhatározta magát. Mint mondá,
az a különös meggyőződés vett erőt rajta,
hogy ha valahol hírt hallhat Kláráról, ugy
Londonban teheti azt, s minél többet gon-
dolkozott róla, e meggyőződése annál erős-
sebb lett.

(Folytatás a köv.)

Alulírott teljes határozottsággal Jo-
gász véleményéhez csatlakozik.

RENCZ JÁNOS.

szoboralakjai, vagy egy Munkácsynak festményei. Nem lehet megmondani, mikor volt bámulatosabb Jászay Mari asszony alakítása (mert mindenütt egyképen a művész teremtő erejét szemlélhettük): akkor e, mikor a mai kornak hősnőjét, a hatalmában elbizakodott s minden közönséges társadalmi törvényt elvető művésznőt mutatta be; vagy akkor, midőn ez a mindenkitől magasztalt, csak a saját énjét ismerő zsarnok nőgy sirt és zokogott, mint egy közönséges gyermek, vagy általában a koncepczióban kulminált-é Jászay Mari asszony tegnapi alakításának művészi oldala, mellyel bemutatta, mint buktatja meg ezt a hatalmas, magánkívül senkit nem ismerő nőt egy jelleméhez tapadt emberi gyenge (Mádachtól adott meghatározása a tragumnak: t. i. a családjaéhoz való hozzátartozandóságának érzete. Valóban Jászay Mari asszony oly műveltségben részesítette az este közönségét, minőt csak művész teremtő ereje nyújthat. A színházat megtöltő közönség nem is maradt adós az elismerésnek. A tapsnak s éljenzésnek hossza-vége sem volt s azonfelül a 2-ik felv. végén a legnagyobb magyar művésznőnek szép csokrot nyújtottak fel. Mellette E. Kovács Gyula (Schwartz) játékaival kell különös elismeréssel megemlékeznünk, mint a ki szintén a legapróbb részletekig, mely koncepczió alapján dolgozta ki s mutatta be Schwartz alezredes hajhatalatlan katonai s konservatív jellemét.

— **Színházi hírek.** Holnap az Alhambra rózsája a jelentékeny rövidítéssel kerül színpadra; az előadást Serly Lajos, a zenészerző, fogja vezényelni. Szombaton Jászay Mari harmadik vendégjátékát Saplo körül színpadra, a melyben mint szerződött tag lép föl Salamon Katalin, a ki az őszön három estén jelentékeny sikerrel vendégszerelt.

— **Az Erdélyrészi Méhészegylet** f. hó 9-én szombaton d. u. 6 órakor az Erd. Gazd. Egylet hivatalos helyiségében (gr. Mikó ház) rendes választmányi gyűlést tart, melynek tárgyai: rovarcsaló bizottságok kiküldetése és egyleti függő ügyek elintézése. Ezen gyűlésre az egylet tiszteletbeli-, választmányi- és alapító tagjait ezzel tisztelettel meghívja az elnökség.

— **A kertészeti egyesület választmánya** február 8-án, pénteken d. u. 4 órakor a városházánál ülést tart. Főbb tárgyak: igazgatói jelentés, pénztári jelentés, évi munka-programm, költségvetés, a milleniumi kiállításban való részvétel, azután folyó ügyek, izlelés. Ez ülésre a t. választmányt tisztelettel meghívja az elnökség.

— **A mensa academica** javára újabban a következő adományok folytak be: Vásárhelyi János kir. törvényszéki bíró ur ivén Nagy-Szebenből: János Sándor t. széki elnök 2 frt., Stoller László mérnök 1 forint, Koszta Gábor 50 kr., dr. Ben Illés 1 frt., Theil István 1 frt., Ollyhály Dezső 1 frt., Wildom Adolf 50 kr., Boga Samu 2 frt., X. Y. 1 frt., Nagy Lajos 1 frt., László József 1 frt., Kints Albert 50 kr., Trócs Dónes 1 frt., Greis 1 frt., Hidegh István 1 frt., Gross Samu 50 kr., Vásárhelyi János 2 frt. További adományokat küldtek: Az Osztrák-Magyar bank helyi fiokintézete 15 frt., Kállay András szabóeszménye főispánja 10 frt., gr. Bethlen Béla 10 frt. Fogadják a nagylelkű adakozók a bizottság halás köszönetét.

— **Szoba tűz** volt tegnap az Óvárban Szentlélek utca 2 sz. a. A tűz kémény égetésből keltetkezett hibás építkezés miatt. A közönséget telefonon értesítették. Az adott jelre a tűzoltók gyorsan kivonultak s Bösztörmenyi Béla felügyelő ügyes vezetés alatt csakhamar lokalizálták a tüzet.

— **A tegnapi tűzvést** állami telefonon próbálták hírdő adni a tűzoltóknak, oly sokáig kellett azonban csemetgetni, hogy az alatt kétszer el lehetett volna járni a tűzoltókhoz. Napirenden van a késedelmeskedés, a központon. A közönség nem tudja eligazítani a dolgát telefonon. A panasz általános. Ez-uttal a posta igazgatóság figyelmeztet hivyjuk fel változtatson a türhettelen állapot, alkal-mazza a központon azokat az erőket, a kik be vannak gyakorolva kedvvel és gyorsan tudják teljesíteni feladatukat. A mostani késedelmes és hibás kapcsolás mellett elmegy a közönség kedve a telefon használatától, az előfizetők felmondják a bérletet s akkor le-szedheti a házakról az állam is a maga értékelenné vált drórait.

— **Táncvizsga.** Jámor táncmesternek is a múlt héten, szombaton és vasárnap volt vizsga-bálja a Biasini-szálloda nagytérében, a melyen szép számú intelligens közönség gyönyörködött a jól sikerült műsorban. Különösen kivált a magyar szolo, a melyet Gombos Rózika lejtett, hanem azért szépségben és pontosságban a többi sem maradt mögötte, mert a Sitana spanyol, magyar-társalgó, menet, lánc, sir ruger angol és nobles-polka pontosan lettek betanítva, a mely igazolja, hogy Jámor táncmester nemcsak szakép-zett, hanem lelkiismeretes tanító.

— **A Mária Dorothea-Egylet** erdélyrészi köre szerencsés volt Dumbráva Lászlóné és Csiky Lászlórné urnókat is megnyerni a 18-án tartandó estély rendezői közé, de neveik nyomdai vétség miatt a meghívóról kima-radtak.

— **A „Diák-bál”-ra** jegyek előre elárthatók a ref. collegium olvasó termében, a bál napján, szombaton, a „Központi Szálloda” Iskola Alapítvány Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtára Fundat.

egyik emeleti helyiségében. Belépti díjak: Személy jegy 1 frt 50 kr. Család jegy 3 személyre 4 frt, 4 személyre 5 frt. Karzat és ablak jegy 1 frt. A tiszta jövedelmet az ev. ref. collegium építési alapjára fordítjuk. — A rendezőség.

— **A vizaknai 1849 február 4-ik esete** évfordulati napján, mint 1880-tól fogva mindig: ugy az idén is Szentkoltai-nai Bakk Endre plébános az elesett honvédek-kei Requiemet tartott igaz hazafiui, szelem-től áthatott imával fejezvé az be. A gyász-ravatalnál id. Dézsy Boldizsár 1848—49-es tűzárhadnagy vezérlete alatt 8 hónapig el-tartott diszörsegtől. Fél 11 órakor az emlék és sir-hoz Vizakna lakossága kivonult; ott a dal-kör fohászt (Magyaritól) s Hymnust énekelve-szén Szöcs Géza tanár megható rakalmi be-szédet tartott. — Kolozsvárról pedig Vin-cze István és „Mama” az emlék-fentart-tási, 130-forintnyi alap gyarapításához 10-frtot küldött. Miért a fenirt plébános a nyil-vánosság ténén is a leghálásabb köszönetét fejezi ki.

— **Könyves Tóth Mihály teme-tése.** kedtől délután két órakor ment végbe Debreczenben. A temetés impozáns volt, az agg lelkeszt az egész város kikiérsé utolsó útjára. A gyászszertartást az ugy nevezett kis-templonban tartották meg, hol Zsigmond Sán-dor hajdusobozsolói ev. ref. lelkeszt mondott imát, utána pedig Balogh Ferencz főiskolai hittanár bucsuzató beszédet. A halottas ház előtt az 1848/49-iki honvédek diszörsege állott, mely gyászlobogó alatt vonult ki a temetőbe. A presbiterium, a főiskola tanári kara és ifjúsága, a városi hatóság, egyesü-lek stb. testületileg vettek részt a temetésen, melyen a főiskolai dalárda énekel gyász-dalokat. A gyászborulott családhoz számos távirat és részvételtér érkezett.

— **Összeomlott székesegyház.** Marzalában, a XIII. században épült Santó-Carlo nevű székesegyház hétfőn d. u. isten-tisztelet alkalmával menyörgésszerű robajjal összeomlott. A szerencsétlenül jártak száma rendkívül nagy s daczára, hogy menté-i mun-kálatokat azonnal megkezdtek, csak igen ke-vés embert mentettek meg. Edig 45 holttes-et és 35 súlyosan sebestültet huztak ki a ro-mok alól. Egy fiatal ember, ki megmenekült a nélkül, hogy csak a hajszála is meggyőrbült volna, a nagy ijedelemről meghalt.

— **Csók helyett halál.** Doda Ale-xát, a felsőpásztá-egresi cigányvajda leányá-nak a gyilkosát, mint nekünk írják, a beth-leni járásbírósa körülmenyesen kihalgatta. A gyilkos azt mondja, hogy azért ölte meg Papp Mariskát, mert földulta a nyugalmat foltonos kíséréseivel s attól félt, hogy nem tud tovább ellentállani a csábításainak. A rab cigány folytonosan siratja a feleségét és a gyermekeit. Az oldozatot hétfőn roppant néptömeg kísérte ki a temetőbe.

— **Az már más.** A francia köztár-saság elnöke, a szép időjárást felhasználva, szárnysegéd kíséretében sétálni ment. Ut-közben szerfelett mulatságos eset történt vele. A mint a Champs-Elysées felé készül-te befordulni, egy inasgyerek állt meg előt-tik és magasra dobva sapkáját, így kiál-tott fel:

— Éljen az elnök!

— Hallgass, mondja neki a szárnyse-géd, az elnök ur nem akarja, hogy felis-merjék!

— És ezzel egy pénzdarabot nyom a gye-rek kezébe, ki most, nagy örömmel eltelve, még magasabba dobja sapkáját és még han-gosabban ordít:

— Az már más! Éljen Faure Felix.

— **Mennyi virág szükséges egy kilogramm mézhéz?** Egy párisi kémi-kus kutatása szerint 250 teljesen kifejldött virágfei ad 1 gramm cukrot, miért is egy kilogrammhoz 125.000 virágfej szükséges. Minthogy pedig minden egyes fej 60 egyes virágcsat tartalmaz, ennélfogva egy kilogramm cukor készítéséhez 7,500 000 virágocská méz-helyre szükséges. Ha a méz cukortartalmát 75 százaléknak vesszük föl, egy kilogramm méz nyereséhez 5.000,000 virág szükséges.

— **A világ legnagyobb templo-mai.** A Szent-Péter templomban Rómában 54,000 ember fér el, a milánói domban 37 ezer, a római Szent-Pál templomban 32,000, a kölni domban 25,000 a konstantinápolyi Szofiatemplomban 23,000 a párisi Notre-Dameben 21,000, a bécsi Szent-István temp-lomban azonban már csak 12,000 ember fér el.

— **A csapodár asszony.** Párisból olyan szerelmi drámát jelentenek, a melyhez hasonló regényírók fejében is ritkán születik. Hősei a drámának Jordens ur, ennek felesége és Bonzon bankár, az asszony kedvese. Jordens ur, mikor megtudta neje hűtlenségét, dühösen a csabítóhoz rohant, a ki beismeri a viszonyt. Jordens rögtön párbafojni akar, a bankár beleegyezik és töltött pisztolyokkal fiakkerbe ülnek, hogy ott egymást főbe löj-jék. A pisztolyok azonban nem sülték el és Jordens ur néhány napot azzal töltött, hogy feleségének keserű szomrehányásokat tett, míg az asszony egy szép napon meg nem szökött — másik kedveséhez, a ki Rouenban lakik. Megcsalt férj és megcsalt csabító most kezét fogtak, hogy az asszony másik lovagján véres boszut álljanak. — Revolvereiket, — a melyek néhány nap előtt sehogysan akar-tak esülni, — magukhoz véve együtt utaz-tak Rouenba, — utközben pedig erkölcsi felháborodásuk megörzése és fokozása vé-gett közösen egy üveg cegnapot. Más meg a

vasuti kocsiában. Rouenban megtudtuk, hogy az asszony a Hotel d'Angleterrebe szállott és ez idő szerint a színházban van. Utána siettek s egy csinos fiatal emberrel egy pá-holyban találák. A szerelmes párt kényszerítette, hogy jöjjenek velük vissza a szálló-ra, a hol negyedőrai lőrnis czivakodás után Bonzon, a bankár, meglötte az asszonyt. A férj cselezett, de nem talál, mind a mel-et őt fogta el a rendőrség, mert a bankár megugrott. Utólag őt is elfogta Párisban a rendőrség, és csak azt kérte, hogy letartó-ztatás előtt öccsével, Bonzon ügyvéddel érte-kezessék. A csapodár asszony, a ki mindezt a bajt okozta, haldoklik.

— **A majom-ember.** Nagy föltü-nést keltett annak idején Dubois német an-thropologusnak az a kijelentése, hogy Java szigetén fölfedezte a csontmaradványait an-nak az őrs lénynek, a mely a régen keresett átmeneti alak az ember és a majom közt. Az egész lelet három csontdarabból állt: egy fog-ból, egy koponyacsontból és egy lábszárcsont-ból, hanem azért az élénk fantáziájú tudós nem késelt neki nevet adni, elnevezvén Pi-theantropus erectus Dubois-nak. A berlini an-thropologiai társulat a napokban beható vizs-gálat tárgyává tette a leletet, s mint előre látható volt, egyhangulag kimondta róla, hogy mesének nagyon szép a mit fölöle Dubois állít, — Virechow „magasabb mythologiának” mondta, — de tudományos ténynek tartha-tatlan. Krause tanár szerint a csontok a leg-régibb emberi csontmaradványok, a melyeket ismerünk. Waldeyer még azt istagadja, hogy a lábszárcsont, a melyet a koponyacsonttól 15 méternyi távolságban talált, Dubois egyazon állathoz tartoznék. A majom-ember tehát még mindig nincs megtalálva.

— **Elvesztett orvos.** Furcsa eset történt kedden este 7 óra tájban dr. Kux Bernát lptó szent-miklósi orvossal, a ki Pot-tonyáról Okolicsnon keresztül Liptó-Szent-Miklóra hajtattott. Okolicsnon ugyanis — mint írják — lovak megbokrosodtak, a szánkó nagykot zökkent s az orvos ur kirepült a hóba. A kocsis mitsem vett észre és nyugod-tan tovább hajtattott. Mikor az orvos eszmé-letre tért, a lovak már messze jártak. Mit volt mit tennie, feltápázkodott kellemetlen helyzetéből és sárosan, lucskosan egy közeli korcsmába ballagott, a hol csodás véletlen folytán — páciensekre akadt. Míg az orvos betegeivel bibelődött, a kocsis Liptó-Szent-Miklóra érkezett s a szánkóval szépen meg-állt az orvos háza előtt. De mennyire elcsó-dálkozott, mikor hátratekint és látja, hogy a szán — üres. A kocsis hamarjában nem tu-dott mást gondolni, minthogy ura nélkül in-dult el Pottonyáról, ismét lovak közé vágott, tehát, hogy hibáját jóvátegye. Okolicsnon aztán szépen megtalálta a doktort, a ki ek-korára már elvegezte a gyógykezelést vélet-len adta betegét.

— **Óriási hid.** A Cevensani észak-keleti csatorna óriási hídja elkészült és ezzel az óriási hidak száma ismét szaporodott egy-gyel. Az új hid szélessége 143 méter és su-lya 3 millió kilogramm. Hordképességének kipróbálására az ottani vasutigazgatóság a legnehezebb két tehervasuti mozdonyt és több megrakott kocsit, a kiel-flensburgi vasut-társaság szintén annyi mozdonyt és teherkocsit bocsátott a csatorna-bizottság rendelkezésére. A vonatokat egy időben átengedték a hidon, később pedig megállították rajta. Azután a vonatok ellenkező irányban gyors és lassu menetben haladtak a hidon, egyidejűleg, a mikor is a hid hintázása 40 mm. tett ki.

— **Iskolák az Egyesült-Álla-mokban.** Az Egyesült-Államok nyilvános iskoláinak fenntartása az elmúlt esztendőben 163 millió dollárba került. Ebből az összeggel esik New-York államra 19 millió, Pensyl-vániára 16 millió, Illinoisra 14, Ohiora 12, Massachusetre 9, Jowara 7, Michigaura 6, Missourira, Indánára, Californiára, Minnosota-ra egyenkint 5 millió dollár. Kansas, Wis-konsin, Nebraska, New-Yersey, Texas egyen-kint 4 millió, Kentucky 3, Connecticut és Maryland egyenkint 2 millió dollárral szere-pelnek a költségvetésben.

— **Az amerikai hírlapirodalom-ról.** A Forum című tekintélyes amerikai lap érdekes adatokat közöl az új világ hírlapirodalmáról, a melyekből kitűnik, hogy az amerikai újságírók fényes helyzete messze felül mulja még a francia zszurnalisztikát is a kik pedig legjobban vannak szitálva európai kollégáink között. Ima a Forum ada-tai: 1775-ben az amerikai lapok száma 39 volt; ma, a legújabb statisztika szerint, 2000. Körtőlbelül kétezer napilap van köztük, a többiek nagyobbbrést hetilapok. Ez a husz-ezer újság 500 milliónyi tőkét képvisel, 200 millió alaptőkével rendelkezik és évi for-galma 900 millió. A zszurnaliszták fizetése átlag véve 350 millió. A munkatársak fizetése változik a vidék szerint, a melyen dolgoznak. Bostonban, a hol által nem a legjobban fi-zetnek, az újságok igazgatói évenkint 12,500 —30,000 frank fizetést kapnak; a felelős szer-kesztők 9000—13,000 frankot; — a poli-tikai rovatvezetők 6,500—9,000 frankot; — az irodalmi, művészeti és tudomá-nyos kritikusok ugyanennyit. A riporterek fizetése 2500 és 9000 frank között váltakozik. Washingtonban, Philadelphiasban és Baltimoreban körülbelül hasonló viszonyok vannak. Chicagóban már sokkal magasabbak a honoráriumok. Saint-Louisban egy újság-igazgató 400,000 frank évi fizetést huz. New-Yorkban azonban halatlan magas fizetést kapnak a zszurnaliszták. Van egy lap-igazgató, a kinek évi honorárium 250,000 frank, ép-ten annyi, a mennyit az Egyesült-Államok

elnöke kap. A többi lap-igazgatók 60—80 ezer frankig terjedő fizetést élveznek, a mi megfelel az ottani miniszteri fizetésnek. A főszerkesztők 25—40,000 frankot kapnak. A felelős szerkesztők 25,000, a kritikusok, krónikáirók fizetése 15—20,000 frank között változ-k és a riportereké 4—12,000 frank között.

— **Tűzevők.** Párisban jelenleg két tűzevő produkálja magát, a kik tultesznek a világ összes eddigi tűzevőin. Nemcsak lángot nyelnek, ujjajkból is ontják a tüzet. A két amerikai fiatal ember szinpadias ördögnek öltözve jelenik meg a lámpák előtt; nagyobb hatás okáért a szinpadra félhomály borul. A szinpad hátsó részén egy asztal van, e mögé állnak a tűzevők, hogy az előkészületeket megtegyék. Ez asztal mögül lép elé a két fiatal ember, mire ujjajkból csak egy sis-tereg elé a tűz. — Majd a szájuk-hoz tartják a lángokat, azután hirtelen elnyelik. Ha a két „ördög” egymás-nak kezét nyujt, hatalmas lángok csapkod-nak elő ujjajkból. Érdekes, hogy ha nagy lélegzetet vesznek, — a nélkül, hogy szá-jukba tennének valamit, — láng jön elő, a mi ugy veszi ki magát, mintha a szájukból tűzokádót csinálnának. Sajátságos, hogy e sok tűz és láng daczára a néző orrát semmiszag nem üti meg. Természetes, hogy a két ameri-kai titkot csinál kenyérkeresetéből, de való-szintű, hogy az ő mesterkedésök az emberi bórnek azon a tulajdonságán alapszik, a mely-nél fogva könnyen párolgó folyadékok, a minő az aether is, meggyuladnak, a nélkül, hogy a bórnek legkisebb baja esnék. Mutat-ványajkból azonban mindenképen kitűnik az, hogy a két ördög elsőrendű vegyész.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, febr. 7.

A képviselőház mai ülésén foly-tatták a honvédelmi tárca költségve-tésének tárgyalását.

A 600.000 forintos tételnél heves vita támadt.

Horánszky Nándor mint törvény-telen támadta meg.

Fehérváry próbálta bizonyítgatni a tételenk a törvényességet, de sehogy sem sikerült azt a Házzal elhíthetnie

Fehérváry kijelenti, hogy a véderő-törvényhez csatolt utasítás szerint tör-vényesen jár is el.

Közbeszóltak a miniszter e kijelen-tésére, hogy mért küldte meg a képvise-lőknek az utasítást. Fejérváry miniszter ingerülten felelte ha a Ház elhatározza, hogy megküldje és ha én elfogadom-akkor megküldöm.

Ezután Ugron Gábor támadta he-vesen báró Fehérváryt. Hatalmas ér-vekkal bizonyította be a minisztertör-vénytelen intézkedését.

Hoitsy Pál br. Fehérváryhoz for-dulva kérdi, hogy reméli a miniszter ur előbbi szavait ugy értette, hogy ha a Ház nem akceptálná határozatát, a k k o r lemond.

Fejérváry fejével intett, hogy igen.

Derűtség a baloldalon.

Ezután a tételt a többség meg-szavazta.

A későbbi tételnél Horánszky Nándor határozati javaslatot adott be.

Azt ajánlja ebben, hogy a minisz-ter köteles legyen a háznak évenkint a megelőző évek sorozási eredményé-ről jelentést tenni.

E javaslatot Ugron, Madarász, Ap-ponyi pertolták.

Fejérváry miniszter azonban el-lenezte,

A névszerinti szavazásban 59 szó-többséggel elvetették az indítványt.

A honvédelmi tárca költségveté-sének tárgyalását befejezték.

A esáktornyai választás.

Csáktornya, febr. 7.

Ma van a esáktornyai választás, hol Wlassics Gyula vallás- és közokt. miniszter és Major a képviselőjelöltek, ez utóbbi nép-párti programmal.

Délután fél 4 óra.

A választás két bizottság előtt elke-zdődt.

A nemzeti párt elhatározta, hogy sem-leges lesz és a szavazástól tartózkodni fog.

A néppártiak reggel 3 órakor a vidé-ken misét tartottak az utolsó eskü letévésére.

Nagy zavarások vannak.

A Szentilooáról érkező Wlassich-pár-tiakat a fanatizált csöcselék megtámadta. Va-lóságos ostromállapot van.

Az országgyűlési képviselők a stridő

siak körül vannak zárva, nem jöhetnek Csák-tornyára.

A szentiloonai verekedést oda kiküldött 20 ulánusnak sikerült elfojtani.

Vracsineczy, murasiklósi plébánost a csendőrök letartóztatták s a határra tolon-czolták.

A szavazás d. e. 8 órakor kez-dődött.

Féltizkor az eredmény volt.

Wlassicsra 119 szavazat Majorra semmi.

Tíz órakor:

Wlassicsra 226 szavazat, Majorra 66 szavazat.

A szavazás további menete alább kö-zöltetik.

A szavazatok mérlege $\frac{3}{4}$ tizenegykor Wlassics **288**, Major **161**, $\frac{3}{4}$ 12-kor Wlas-sics **384**, Major **281**.

A választás még folyik.

Elitelt újságíró.

Budapest, febr. 7.

Budapesten Lepsényi újságíró papot az esküdtészi törvényszék királysértés miatt félévre ítélte.

Az új pénz.

Budapest, febr. 7.

A hivatalos lap mai számában hozza, hogy 1894. III-ik negyede végeig vertek 33,275.032 s a IV-ik negyedében 3,202.701 darab koronát. Ebből forgalomba bocsátot-tak 35,764.627 koronát.

A korona-készlet a múlt év végével volt: 713,166 korona.

A múlt év végeig vertek 16,319,645 korona és 70 fillér értékben 20 és 10 fillé-reseket.

2 és 1 fillérest vertek 1,294.472 ko-rona és 92 fillér értékben.

A belügyminiszter man-dátuma.

Budapest, febr. 7.

Bonyhádról jelentik, hogy a belügyi-miniszter mandátumát a küldöttség ma hozza fel Budapestre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. péntek, február hó 8-án.

ALHAMBRA RÓZSÁJA.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.)*

A 3-%

osztrák földhitel sorsjegyek

f. hó 15-én

és az

1874-ik BÉCS városi sorsjegyek

Márczius hó 1-én

tartandó húzásaihoz

igérvények kaphatók

a Magyar Leszámitoló és pénzváltóbank erdélyrészi fiokosztálya banküzletében.

Belkőzép u. cza 8 szám.

1—3

Tudatom a közönséggel, hogy tüzletembe művaj soha nem került és nem is fog kerülni. A sítteményeket a legfinomabb íróvajból készíttem, melyet friss állapotban szerzek be vidéki tejtermelőktől, kik nekem rendes szállítóm. A t. közönség erről b.-kő-zép utca 33 sz. a. levő üzletemben szemé-lyesen meggyőződhetik. Épen azért mert friss íróv vajjal készülnék, a kolozsvári életpiacon sítteményeim a legkeresettebbek.

Gurát József

pék-mester.

A n. tisztelt vevőim megnyugtatasára kijelentem, hogy én semmi néven nevezendő művaját nem használók, és pedig használom a havasi juh vaját mely a síttemény készí-téshez a legjobb. Szívesen látok magammal bárkit is a kik a n. tisztelt vevőim közül kételkednék állításom valódiságáról, hogy sa-ját szemével meggyőződjék.

Magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlv

a legmélyebb tisztelettel

Walter Ferencz

pék-mester.

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősségem nem válllok. Szerk.

H I R D E T É S E K.

ASZTALI- és CSEMEGE-BOROK.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek kitűnő minőségű **fehér és vörös**

ASZTALI BOROKAT

literenként, üveg nélkül 34, 36, 40 stb. áron.

(vidékre, a fogyasztási adónak megfelelően 6 és fél krral olcsóbban), továbbá

finom csemege-borokat,
cognacot és mindennemű és legfinomabb minőségű **liköröket** a legjutányosabb árban.

Elárutási helyek: Belközép-utca 21. sz. (Korbuly-féle ház), Széchenyi-tér 2. sz. (Székypalota), Belmonostor-utca 12. sz. (Kiss Sándor-féle ház), Külközép-utca 58. sz. (Dombrowszky Lajos-féle ház), Belhid-utca (Sigmond-féle ház) és Külmonostor-utca 73. sz. (Molnár-féle ház.)

Tisztelettel:

521. (25—26)

KÁHÁN NÁTÁN SAMU,
regále bérő.

A SZÉKELYFÖLDI ÁSVÁNYVIZEK PÁRATLANJAI!

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz,
mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szén-sav tartalma és kellemes íze folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Első rangu gyógyital

emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbajokban, gyuladós hólyag- és kösvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgő borviz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellősebb és leghatásosabb s egyszersmind legfőbb gyógyító szert, úgy is mint pártatlan élvezeti italt a „répáti“ ásványvizet minden czélutadatos elfogulatlan ivónak rendes használatára lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható **Kolozsvárt** főraktáron:

Segesváry és Társai uraknál,
az ásványviz-kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

Tisztelettel a gyógyforrás kezelője:

667. (61—*)

GYÖRGY JÓZSEF,

[Háromszékmegye.] Bodokon. [Háromszékmegye.]

Köhögés, rekedtség és hurut ellen

megbízható határu szer a

RÉTHY gyógyszerész

PEMETE CZUKORKÁJA,

mely a nyálkát feloldja s a köhögést csillapítja. Kellemes íze folytán gyermekek is szívesen veszik.

1 doboz ára 30 krajczár.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Főraktár **TORÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Budapesten.

5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld a „Sashoz“
czimzett gyógyszerertár **B.-Csabán.** 39. (8—10)

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete,

KOLOZSVÁRT,

Főtér 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben).

Megrendelések beküldött mérték vagy lábhelel minta után a legjobb anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.
3. (18—x)

„THE GRESHAM“ ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz József-tér 5—6. sz.,
a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Gisellastrasse 1. sz. a.,
a társaság házában.

A társaság vagyona 1893. december 31-én korona 131,435.657—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1893.

évi december 31-én 23,942.149—

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.) 287,452.809—

Az 1893. évben a társaság 9633 kötvényt

allított ki 73,023.675—

összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynökök urak és a magyar és osztrák fiókok, valamint az erdélyi vezérügynökség Kolozsvárt.
776. (10—26)

Egy kitűnő karban levő
Landauer és egy zongora
jutányos áron eladó.

Értekezhetni:

Sipos Gábor
ügyvéddel. 81. (8—3)

A **czelnai** grófi udvarok szolgálatában

vizsgát tett erdő-őr,
ki az oláh nyelvet tökéletesen bírja,
azonnali alkalmazásra kerestetik.

Évi javadalmazás: 200 frt, 20 hl. gabona, 2 hl. bor,
s a befolyt büntetéspénzekből a törvény által megszabott összeg.

A pályázók kéretnek, hogy folyamodványukat, bizonyítványokkal felszerelve **márczius hó 1-ig** alólirotthor nyújtsák be.

Czelna, u. p. Magyar-igen.
90. (2—5)

Gál Lajos,
uradalmi intéző.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank részvénytársaság (Főtér 2. szám.)

1.200,000 korona teljesen befizetett alaptőkével.

(Alakult 1894. évi december hó 23-án a régibb pénzintézetek egyesüléséből és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár hozzájárulásával.)

A társaság üzletkörét képezi:

92. (1—9)

A) Pénzneknek kamatozás végett való elfogadása:

1. betéti könyvekre,
2. pénztárjegyekre,
3. folyó számlára.

B) Zálogkölsönök adása és vétele értékpapírokra, arany- és ezüstpénzekre és ingóságokra.

C) Váltók, utalványok és egyéb jelzálogilag, vagy más módon biztosított követelések leszámítolása és visszszámítolása.

D) Értékpapírok, arany- és ezüstpénzek vásárlása és eladása saját és idegen rővásra. Pénzváltói üzletek folytatása.

E) Folyó számla és nyílt hitelek engedélyezése fedezet mellett.

F) Állami és egyéb nyilvános kölcsönökben való részvétel.

G) Kölcsönök adása:

a) telekkönyvezett ingatlanokra;

b) törvényhozási, kormányi, illetve hatósági jóváhagyás mellett lekötött országos, törvényhatósági vagy községi javadalmak és jövedelmekre;

c) közhasznú művek vagy munkálatok keresztülvitelére, törvény által biztosított elsőbbségi jog vagy állam jóállás, vagy a behajtásnak az állam, illetve hatóság által való biztosítása mellett.

Kolozsvárt, február 4. 1895.

AZ IGAZGATÓSÁG.